

SVENSKA

SKRIFTLIG DEL

KESKIPITKÄ OPPIMÄÄRÄ
MEDELLÅNG LÄROKURS

22.9.2006



YLIOPPILASTUTKINTOLAUTAKUNTA
STUDENTEXAMENSNÄMNDEN

1 TEXTFÖRSTÅELSE

1.1 *Läs texterna 1a–1c och besvara frågorna 1–25 genom att välja det alternativ som bäst passar in i sammanhanget. Markera med blyertspenna dina svar på den optiska svarsblanketten.*

1.1a Nya kläder? - Nej tack!

När Mark Berg om en vecka blir utexaminerad från Tölö gymnasium är studentmössan han bär alldeles ny. Det är ovanligt för att vara han, för egentligen går han bara i begagnat, m.a.o. i second hand-kläder. Så är också kostymen han har på sig på festdagen ett arv
5 från hans far. Han har ekologiska och etiska orsaker till att köpa begagnat. På sätt och vis är hans klädkonsumtion en form av nollkonsumtion. Plagget har ju haft en livstid redan innan han tar det i bruk.

Mark är intresserad av frågor som gäller global rättvisa. Därför
10 vill han inte köpa produkter som tillverkas under orimliga villkor. – Tänk om det skulle stå på prislappen att plagget är tillverkat med barnarbetskraft! Eller hur mycket tillverkningen har belastat miljön! Skulle någon vilja köpa det då? frågar Micke retoriskt. – Men kanske det i grund och botten handlar om egoism. Jag vill
15 inte ha sådant där på mitt samvete.

På högstadiet var Mark Berg som alla andra, gick gärna i märkeskläder. I gymnasiet tänkte han om. Kanske var det omgivningen som påverkade honom att sluta handla nytt – han har gått den
20 human-ekologiska linjen. Nu, när han köper begagnat, undviker han ändå kläder med synliga varumärken. – Jag vill inte representera ett företag genom att namnet står stort på mig. Men han betonar flera gånger att han inte vill framstå som en domare eller ett helgon. Hans val är privat, och han vill inte påstå att han är bättre än någon annan. Han är inte heller "absolutist". – Jag hade
25 ett återfall på Irland, säger han skämtsamt. Där köpte jag en jacka, och jag vet inte om den är begagnad eller ny. Den var snygg, helt enkelt.

Mark Bergs loppmarknadskläder betyder inte att han går dåligt
30 klädd. Tvärtom. Han ser prydlig och avslappnat trendig ut. Det syns att han tycker om kläder och om att kombinera färger och stilar. Dessutom kräver hans fritidsintressen en del ny utrustning. Han sysslar med capoeira, spelar fotbagg och snowboardar. Skor har han hittills köpt nya, eftersom det är svårt att hitta begagnade. Men han har hittat en webbutik med skor som tillverkas av företag

35 vars värderingar han kan dela.

Med plaggen visar Mark vem han är. – Visst, jag vill skapa en identitet genom kläderna, säger han. Mark handlar en hel del på UFF, en organisation som inte är okontroversiell. Handeln med begagnade västerländska kläder i u-länderna har kritiserats för att den konkurrerar ut ländernas egen klädtillverkning. Det här är Mark Berg väl medveten om. Han säger att han handlar på UFF för att de har ett bra urval begagnade kläder, inte för att ta ställning till verksamheten i tredje världen.

Källa: *Hufvudstadsbladet*, 2005

1.1b På flykt undan tristessen

45 Det är sen eftermiddag i augusti i Havshagen, en stadsdel i Helsingfors. Den första skoldagen är över, det är tyst mellan husen. Men plötsligt bryts stillheten utanför stadens ämbetshus av liv och rörelse. Ett tjugotal ungdomar dyker upp för att ägna sig åt sin favoritsysselsättning, parkour, en sorts sportgren eller en livsstil där man förflyttar sig den rakaste vägen från punkt A till punkt B i stadsmiljö. De springer över gårdar och slår kullerbyttor. De hoppar fram över sliten betong, svänger sig runt stolpar och balanserar på räcken och förflyttar sig snabbt med långa steg från en plats till en annan. Parkour skapades av en fransman, David Belle, i en förort till Paris för femton år sedan. I parkour finns inget våld, ingen tävlan och ingen hierarki. Parkour handlar egentligen om att man låtsas att man blir förföljd och övar sig i att komma undan så snabbt som möjligt. Belle ger träningstips och exempel på grundläggande rörelser på sin hemsida. Han påstår att parkour utgör ett alternativ till dagens tävlingsfixerade sportgre-
60 nar.

Perttu Mäkinen, som är ordförande i det finska Parkourförbundet, blev intresserad av idrottsgrenen då han såg en dokumentärfilm om olika aktiviteter som folk håller på med i stadsmiljö. I filmen fanns ett fem minuter långt avsnitt om parkour i Frankrike. Han begrep direkt att det var hans grej. – Det är svårt att sätta fingret på vad det exakt var som kändes så rätt. Kanske var det den fördomsfria attityden, att man kan uttrycka sig med kroppen och hoppa och skutta omkring på gårdarna till vanliga höghus, säger Mäkinen. – Och att bryta gamla konventioner och i stället utnyttja byggnader och hinder för fysisk aktivitet blev parkour. Man kan nog säga att grenen är ett slags ställningstagande mot prylfixerade sporter. I parkour är inte ens skorna särskilt viktiga.

Det viktigaste är skickligheten, säger Mäkinen.

75 Man kan förstås inte påstå att grenen är ofarlig. När man rör sig finns alltid en risk för skador. Men en Extremsport är det inte fråga om. Att ta risker är aldrig ett självändamål. Extrema hopp från tak till tak på hög höjd, till exempel, är inte särskilt vanligt. Däremot är det förstås viktigt att lära sig sina gränser och utveckla sin skicklighet. – Att göra något bara för att det är farligt är en helt
80 löjlig tanke, säger Mäkinen.

Med tiden har parkour utvecklats åt två håll. Målet med den traditionella franska parkouren var helt enkelt att röra sig så effektivt som möjligt från en plats till en annan. I England uppstod en annan, lite tuffare tradition med bl.a. volter. Det finns inga skrivna instruktioner för parkour, bara en hel del grundläggande rörelser. Inte heller finns det några regler, eftersom man inte tävlar. Det gör att träningen känns bra. – Alla kan syssla med parkour inom sina egna gränser, säger Mäkinen. Stilen hos anhängarna varierar. Om man tidigare har sysslat med gymnastik eller kampsport så syns
85 det i stilen.

Parkour är en urban subkultur, men saknar många av de typiska kännetecken som till exempel skateboardkulturen har. Det finns ingen förenande musik- eller klädstil. – Det beror på att utövarna har en så blandad bakgrund och kanske också på att grenen är så ung, säger Mäkinen, men påpekar att man ibland brukar ha på sig en T-tröja som visar varifrån man kommer. Dessutom är parkour helt fri från alkohol och droger, eftersom det är helt omöjligt att syssla med parkour om man är ens det minsta berusad. Dopning förekommer inte heller, eftersom det inte är en tävlingsgren.
90

– Den fula betongarkitekturen, som ogillas av så många, är en guldgruva för dem som sysslar med parkour, påpekar Mäkinen. Betongmurar, ramper, parkeringsplatser; just sådana platser passar för parkour. Liksom skateboardarna uppskattar parkouranhängarna mest det slags betongarkitektur där det finns byggnader och gårdar i flera nivåer. Där krävs det en hel del skicklighet att klättra upp
100 och hoppa ner mellan staket och gårdar.

Nyligen turnerade ett franskt parkoursällskap i Finland. Vissa hade tränat parkour i sju år. – Visst märkte man en skillnad. Fransmännen rörde sig snabbare, smidigare och tystare än någon av oss. Tystnaden är viktig. Ju tystare man rör sig, desto mindre sliter man på kroppen, säger Mäkinen.
110

Mäkinen berättar att folk oftast blir glatt överraskade när de ser ett parkourgäng utöva sin sport. Ibland applåderar människor spontant. Men sedan finns ju de som inte alls begriper vad parkour-

- 115 anhängarna sysslar med, blir irriterade och ber dem sticka i väg.
– Folk tror ibland att vi förstör saker, men det stämmer inte. Då skadar man bara sig själv, och det undviker vi. Vi respekterar oss själva, andra människor och omgivningen, säger Mäkinen.

Källa: *Hufvudstadsbladet*, 2005

1.1c Korta nyheter Japanska soldater gömde sig

- 120 Japanska diplomater försöker för närvarande bekräfta de uppgifter som fått Japan att kollektivt dra efter andan det senaste dygnet. Enligt uppgifterna har två japanska soldater gömt sig i bergen i södra Filippinerna sedan andra världskriget.

- 125 Enligt japanska tidningsuppgifter påträffades de två drygt åttaåriga japanerna i augusti av en landsman som var på tillfälligt besök i Filippinerna. Denne tog kontakt med en krigsveteranorganisation i Japan. Organisationen skickade i väg en 86-årig veteran som träffade männen och meddelade att de inte ville återvända eftersom de var rädda för krigsrätt. Senare beslöts att den japanska ambassaden i Manila skulle skicka en representant för att träffa dem. Mötet måste dock skjutas upp, eftersom nyheten hade läckt till media och ambassaden insåg att minst ett trettiotal reportrar skulle närvara.

- 130 Målet är nu att ordna ett nytt möte och tillsammans med familjerna förbereda deras hemkomst på bästa möjliga sätt. Den japanska regeringen vill klarlägga vad de två veteranerna egentligen själva vill. Måste de behandlas lika som ett tidigare fall år 1974, då en annan japansk soldat hittades i djungeln i Filippinerna? Han gav upp först sedan den japanska regeringen officiellt tillkännagivit att kriget var slut.

Källa: *Dagens Nyheter*, 2005

Sömngångare hittades uppe i lyftkran

- 140 En 15-årig flicka räddades för några veckor sedan från en lyftkransarm på 40 meters höjd på ett bygge i London. Flickan hade av allt att döma gått i sömnen från sitt hem i närheten, klättrat upp och till slut krupit upp på betongvikten på lyftkransarmen. Polisen informerade om incidenten förra veckan. Räddningsverket och polisen larmades till platsen av en förbipasserande som sett flickan uppe på lyftkransarmen vid bygget i Dulwich i sydöstra London.

150 Räddningsoperationen, som tog cirka två timmar, komplicerades av att räddarna var tvungna att arbeta i total tystnad, så att flickan inte skulle vakna. Vid 4-tiden på morgonen lyftes flickan ner av en skylift. Enligt räddningsarbetarna sov flickan fortfarande när de kom fram till henne. Flickan fördes till sjukhus, men efter undersökningen fick hon fara hem och uppgavs må bra.

Källa: *Hufvudstadsbladet*, 2005

I låneböckerna kan man hitta vad som helst

155 Mellan sidorna på återlämnade biblioteksböcker kan man hitta nästan vad som helst. De vanligaste föremålen är de sedvanliga bokmärkena: vykort, pennor, linjaler, virknålar, fotografier, cd-skivor samt olika slags adressböcker.

160 – Vi hittar också bank- och körkort. De är lätta att återlämna till kunden, men de andra föremålen brukar vi inte skicka tillbaka. De flyttas över till hittegodshyllan dit kunderna kan gå för att finna sina förlorade bokmärken, säger bibliotekarien Satu Laine på Vasa stadsbibliotek. En gång hittade en bibliotekarie 169 euro i en bok och ringde upp den kvinna som lånat boken. Det visade sig att det var damens reservresekassa.

165 I samband med bibliotekets femtonårsjubileum pågår som bäst en utställning med kvarlämnade bokmärken på biblioteket i Böle. Bland föremålen finns ryggbenen av en strömning och en flottig smörgås med medvurst på.

Källa: *Västra Nyland*, 2005

1.2 *Lue seuraava teksti ja vastaa sen pohjalta lyhyesti suomeksi sivulla 6 oleviin kysymyksiin a–e. Kirjoita vastauksesi selvällä käsialalla kielikokeen vastauslomakkeen A-puolelle.*

I dag har alla färger namn – ljusbrunt finns inte längre...

I slutet av nittioalet blev heminredning populärt. Alla pratade om att renovera och bygga ut och bänkade sig på kvällarna framför tevens program om inredning. I samma veva hade den nya kaffekultur som bestod i att dricka kaffe latte ur tjocka halvlitersglas på minimalistiska kaféer trängt in i folks medvetande. Det var alltså inget under att heminredningstrenderna påverkades av kaffekulturen t.ex. i form av namn på färger. Ulla Olin som jobbar hemma stötte på detta när hon skulle måla om sitt arbetsrum. I färgaffären

föreslog expediten att en vägg skulle målas i en speciell brun ton, Kaffé latte. Så Ulla målade ena väggen vackert brun, men hon insåg snabbt att beslutet hade varit ett misstag. Tidigare hade hon alltid njutit av att lämna sitt arbetsrum, gå ut på stan och sätta sig på ett kafé framför en mugg kaffe latte. Numera väcker muggen associationer till högar av ogjort arbete i arbetsrummet, och kafébesöken är inte längre avslappnande och njutningsfulla. Därför funderar Ulla på att måla om sitt arbetsrum.

På nittiotalet infördes alltså seden att ge färgerna speciella namn, noggrant uttänkta för att kännas rätt i tiden. Målarfärger hade i viss utsträckning haft namn redan innan, riktiga färgnamn såsom Kaptensblå eller Skogsgrön. I dag anlitar varje färgföretag med självrespekt inredningsarkitekter och reklambyråer för att skapa och presentera nästa års kollektion målarfärger. Nu ska trender speglas i färgburkarna. I år väljer en stor färgfirma att associera färgerna med musiknamn: färgerna heter till exempel Rock'n roll och Rhythm. Det konkurrerande företaget bjuder på färger som heter något som man kan äta, till exempel aktuella kryddor som Chili och Muskotnöt.

Namnen har förstås valts för att vädja till våra sinnen, få oss att känna dofter och upplevelser och smaker kopplade till vad ögat ser. Men företagen sätter namn på färgerna med en baktanke. Den färg som företaget plockar fram och säljer finns bara att få hos just det företaget. På så vis kan inte kunden gå till en konkurrent och få fram samma färg.

– Dagens kunder är väldigt intresserade av heminredning. Det är ju lätt att måla i dag. Man gör det på ett veckoslut. Det är nästan lättare att måla om en smutsig vägg än att tvätta den. Dessutom hämtar allt fler människor i medierna sin uppfattning om hur deras hem borde se ut, säger Maria Arén, projektledare på ett färgföretag. Nu har det varit en tid med ljusa pastellfärger, och Arén förutspår att mörkare och kraftigare färger kommer att bli nästa trend.

Källa: *Sydsvenska Dagbladet*, 2005

- a) Mitä tekemistä tekstin mukaan kahvilla on sisustamisen kanssa?
- b) Miksi Ulla aikoo maalata työhuoneensa uudestaan?
- c) Miten maalien nykyiset nimet poikkeavat entisistä nimistä?
- d) Miten maalien valmistajat hyötyvät nykyisestä nimikäytännöstä?
- e) Mikä saa ihmiset kunnostamaan kotinsa?

1.1a Nya kläder? - Nej tack!

1. Varför väljer Mark begagnade kläder?
 - A Han undviker att öka konsumtionen i världen
 - B Han protesterar mot föräldrarnas värderingar
 - C Han försöker leva billigt

2. Vad avser Mark med sin retoriska fråga?
 - A Konsumenterna borde köpa mera begagnat
 - B Folk vet ganska litet om klädernas bakgrund
 - C Det är priset som bestämmer vad människorna köper

3. Vilken princip följer Mark då han köper ett plagg?
 - A Han väger noga priset mot kvaliteten
 - B Han vägrar att göra reklam för tillverkaren
 - C Plagget skall väcka uppmärksamhet

4. Vilket intryck ger Mark genom sitt utseende?
 - A Han ser ut som en romantisk världsförbättrare
 - B Han vill vara ett gott exempel för andra
 - C Han framstår som en stilmedveten ung kille

5. Vad sägs det om Marks köp av skor?
 - A Han ser till att skorna också passar till hans hobbyer
 - B Han följer etiskt hållbara principer
 - C Han väljer skor som matchar hans plagg

6. Vad har fått Mark att välja UFF?
 - A Han tycker om deras sortiment av kläder
 - B Han vill hjälpa människorna i u-länderna
 - C Företaget har en effektiv marknadsföring

1.1b På flykt undan tristessen

7. Vad håller ungdomarna i texten på med?
 - A De deltar i en gymnastiklektion
 - B De är med i en idrottstävling
 - C De utövar en ny hobby
 - D De skejtar på sin hemgård

8. Vilken är David Belles kungstanke?
 - A Den arbetar mot allt våld inom sporten
 - B De intresserade förbinder sig att följa en viss livsstil
 - C Det är viktigt att inte behöva jämföra sig med andra
 - D Det gäller att vara en god förlorare

9. Varför blev Mäkinen intresserad av parkour?
 - A Han hade tröttnat på sin tidigare hobby
 - B Han ansåg att parkour var tillräckligt krävande
 - C Han tyckte om sättet att röra sig i olika miljöer
 - D Han trodde att sporten skulle förbättra hans kondition

10. Vad är parkour ett uttryck för, enligt Mäkinen?
 - A Den protesterar mot idrottsgrenar där utrustningen är viktig
 - B Den tar ställning mot trist betongarkitektur
 - C Den är en protest mot dagens värderingar
 - D Den arbetar mot dopning inom idrotten

11. Vad berättas om riskerna i samband med idrottsgrenen?
 - A Parkour kan inte anses vara farlig
 - B Risker kan inte helt och hållet undvikas
 - C Småningom lär man sig att ta allt större risker
 - D Spänningsmomenten gör grenen attraktiv

12. Vad är kännetecknande för idrottsgrenen?
 - A Tävlingar är fortfarande relativt sällsynta
 - B Man följer vissa nedskrivna gemensamma principer
 - C Utan god kondition kan man inte utöva den
 - D Det förekommer två olika riktningar

13. Vad förenar dem som utövar parkour?
 - A De flesta gillar samma slags musik
 - B De går delvis lika klädda
 - C De står alla på sätt och vis utanför samhället
 - D De är en sorts individualister

14. Varför trivs parkouranhängarna i betongmiljö?
A De har tillräckligt med utmaningar där
B De får uttrycka sig själva fritt
C De har möjlighet att röra sig på höga höjder
D De får träna i fred intill betongbyggnaderna
15. Varför är det viktigt att lära sig att röra sig ljudlöst?
A På så sätt stör man omgivningen mindre
B Det är ett centralt mål för sporten
C Byggnaderna tar mindre skada på så sätt
D Man anstränger mindre sin fysik på lång sikt
16. Hur förhåller sig människorna till dem som utövar parkour?
A De flesta reagerar positivt
B Folk börjar allt mer förstå idén
C Många tror att de skräpar ner på gårdarna
D Folk är i allmänhet misstänksamma

1.1c Korta nyheter

Japanska soldater gömde sig

17. Hur fick man veta om de två japanska männen?
A Männen kontaktade själva de lokala diplomaterna
B En förening hade börjat leta efter försvunna soldater
C Någon råkade känna igen dem på en tidningsbild
D En tredje japan råkade hitta männen
18. Vad berättade soldaterna för veteranen?
A De hade försökt ta sig hem men misslyckats
B De var överraskade av hur stort intresse deras öde hade väckt
C De ville undvika en juridisk process
D De hade tröttnat på att leva under falsk identitet
19. Vilka komplikationer uppstod inför mötet med ambassadens representant?
A Alltför många utomstående hade bjudits in
B Mötet höll på att få för mycket publicitet
C De båda gamlingarna orkade inte komma till mötet
D Ambassadören hade själv fått förhinder

20. Vad vill de japanska myndigheterna nu ta reda på?
A Varför männen hade stannat i Filippinerna
B Om männen ännu har anhöriga som lever
C På vilka villkor männen är redo att komma hem
D Om statsmakten kan erbjuda männen hjälp

Sömngångare hittades uppe i lyftkran

21. Hur fick polisen veta om händelsen?
A En granne hade märkt att flickan gick ut
B Föräldrarna hade börjat sakna sin dotter
C Byggnadsarbetarna observerade flickan
D En främmande person hade sett vad som pågick
22. Vad försvårade räddningsarbetet?
A Man var rädd att väcka flickan
B Det tog lång tid att få fram en skylift
C Betongvikten höll inte för två personer
D Räddningsarbetarna kunde inte använda lampor
23. Vad berättas om flickans hälsotillstånd efter händelsen?
A Hon lider av minnesförlust
B Hon har inte fått några skador
C Hon har fått skräck för höga höjder
D Hon lider av sömnlöshet

I låneböckerna kan man hitta vad som helst

24. Vad händer med kvarglömda bokmärken i låneböcker?
A Kunderna måste betala för att få dem tillbaka
B I undantagsfall kan personalen skicka dem tillbaka
C Kunderna kan inte räkna med att få igen dem
D Personalen kastar dem efter en tid
25. Varför är bokmärkena aktuella just nu?
A Ett bibliotek firar födelsedag genom att visa upp dem
B Personalen har tröttnat på slarviga läsare
C Man vill visa hur viktiga böckerna är för läsarna
D De ingår i en kampanj för att få mer pengar för biblioteken

2 ORD OCH STRUKTURER

- 2.1** Läs texterna nedan och välj på varje punkt (26–55) det alternativ som bäst passar in i sammanhanget. Markera med blyertspenna dina svar på den optiska svarsblanketten.

När vattnade du dina vänner senast?

- Vänskapen skall skötas som 26. A aldrig
krukväxter – inte för mycket näring, B alltid
inte för litet, och man får 26 C alls
glömma vännerna helt! Precis som 27. A med
plantor har vänner sina egenheter. En B genom
del finns där 27 att vi behöver oroa C utan
oss, andra kräver mycket uppmärksamhet men kan 28 ge ganska litet 28. A trots
utbyte. Och det är bara att inse: vänner B ändå
kommer och går. Människor 29 C ens
olika och vänskap kan också ha ett 29. A utvecklar
bäst före-datum. Det fiffiga är att en B utvecklas
människa kan ha många vänner, och C utvecklad
30 ger varje vän en speciell uppgift. 30. A hon
En vän behöver inte duga till 31, B han
som en make eller maka. Varje vänför C den
hållande är 32. Det är inte heller
självklart att en vänskap är jämlik på 31. A helt
33 sättet att jag får lika mycket B allt
som jag ger, säger psykologen Kerstin C mest
32. A unik
B unikt
C unika
33. A ett
B det
C så

Hellström, och Lena, sextio år, är av 34 åsikt. – Jag har bland annat en väninna som 35 om småsaker, men jag låter henne hålla på. Hon har också varit som 36 för mig och lärt mig en massa under åren, och jag är mycket tacksam för det. När vi var unga var hon den starka av oss, den 37 jag kunde gå till om jag ville prata med 38. Nu behöver hon i stället stöd av mig. Så kan vänskap förändras 39.

En del vänner berättar vi alla våra hemligheter för, andra 40 med och tycker att det är just så som det skall vara. Vissa vänner kan man faktiskt gräla med då och då, och vänskapen blir inte sämre för det! Det 41 bara att sätta stopp när en relation blir destruktiv, säger Kerstin. – Och om du ringer en vän därför att du tycker att du måste, inte därför att du vill – ja, då finns det någonting i vänskapsförhållandet som 42 fungerar, tillägger Kerstin.

Källa: *ICA-kuriren*, 2003

34. A densamma
B detsamma
C samma
35. A brukar alltid gnälla
B alltid brukar gnälla
C brukar gnälla alltid
36. A storasyster
B en storasyster
C storasystern
37. A vad
B vem
C som
38. A varandra
B någon
C annan
39. A med tiden
B i tid
C på tiden
40. A vi pratar strunt
B strunt pratar vi
C pratar vi strunt
41. A gäller
B betyder
C menar
42. A kanske senare
B aldrig tidigare
C inte längre

Bjällerklang mitt i julevangeliet

Det här hände för flera år sedan i Gamla kyrkan i Helsingfors. Göran Johansson hade köpt sig en slips med en 43 speldosa. Avsikten var att slipsen skulle vara 44 för barnbarnen. Men att kombinera en 45 slips med julkyrkan har sina risker. Så här berättar Göran: – Då vi kom till kyrkan var det fullsatt och vi fick 46 upp på läktaren. Där satte vi oss på första raden. Hundratals människor hade kommit för att 47 höra skådespelaren Leif Wager läsa julevangeliet. Jag kunde inte se 48, så jag böjde mig över räcket. Slipsen tryckte mot räcket och började spela Bjällerklang medan Wager fortsatte att läsa texten. Mina försök att stänga av speldosan 49, så slipsen spelade också de följande låtarna. Jag blev alldeles röd och ville sjunka genom läktaren och kyrkgolvet ner i jorden. Men numera kan jag till och med skratta 50 det skedda.

43. A inbyggd
B inbygg
C inbyggda
44. A med häpnad
B till glädje
C ur spel
45. A spelande
B spelad
C spelade
46. A gå
B att gå
C gående
47. A m.m.
B bl.a.
C s.k.
48. A henne
B honom
C sig
49. A misslyckade
B misslyckades
C misslyckad
50. A till
B åt
C för

Källa: *Hufvudstadsbladet*, 2003

Mästerkatt med nos för kantareller

- Katten Ville gör gärna skogsprövnader i 51 med sin matte Inger Andersson. Han har en alldeles speciell passion för kantarelljakt. 52 då han var en liten kattunge pep han på ett speciellt sätt för att markera att han hade hittat några kantareller. Snart visade det sig att Ville ständigt var 53 på att hitta kantarellerna än de tvåbenta medlemmarna i familjen. Inger Andersson är övertygad 54 att den numera femårige Ville har en speciellt känslig nos som gör honom till en mästerkatt i svampskogen. Och så gillar han att få beröm 55 han gör ett fynd.
51. A förening
B sällskap
C grupp
52. A Redan
B Sedan
C Ännu
53. A bra
B bättre
C bäst
54. A i
B för
C om
55. A hur
B när
C varför

Källa: *Hufvudstadsbladet*, 2005

3 SKRIFTLIG FRAMSTÄLLNING

Korta skriftliga meddelanden

*Skriv meddelandena a–c. Varje meddelande skall bli en text med 50–70 ord. Läs noggrant igenom instruktionen för varje del och följ den. Skriv meddelandena under varandra på konceptpapper, börjande med uppgift a. Skriv **med tydlig handstil**. Följ instruktionen och ange till slut antalet ord i ditt meddelande.*

a.

Olet lukenut lehdestä ilmoituksia, joissa myydään vanhoja tavaroita. Valitse yksi alla olevista ilmoituksista ja vastaa siihen sähköpostitse.

- aloita sopivalla tavalla
- kysele tavarasta ja tiedustele, miksi myyjä on luopumassa siitä
- kysy, missä kunnossa tavara on, ja ota selvää sen iästä ja jostain muusta yksityiskohdasta
- mainitse, mitä olet valmis maksamaan siitä
- lopeta sopivalla tavalla

Pryltorget.

Säljes: Playstation med många spel.

Svara per e-post: nsalo@enet.fi

Säljes: Jag säljer min gamla cykel, billigt!

Svara per e-post: jlarson@enet.fi

Säljes: Fina Barbiedockor med tillhörande kläder!

Svara per e-post: mlaine@enet.fi

b.

Olette järjestämässä tapaamista 10 vuotta yo-juhlien jälkeen. Olette päättäneet kutsua mukaan myös lukion ruotsinopettajanne (Lena Åström, 70 v.), ja sinun tehtäväsi on lähettää hänelle kohtelias kutsukirje. Kerro ryhmästäsi jotain, mistä opettaja muistaa juuri teidät, esitä kutsu ja kerro kenelle, miten ja mihin mennessä pitää ilmoittautua.

c.

Olet urheiluseuran aktiivijäsen ja olette lähdössä Norjaan pohjoismaiselle leirille. Kirjoita Pohjola-Norden -järjestölle hakemus (50–80 sanaa), jossa pyydät 1 000 euron matka-avustusta. Pohjola-Norden haluaa selvityksen siitä, montako henkilöä on lähdössä matkalle ja kuka on leirin järjestäjä, sekä lyhyen kuvauksen ohjelmasta.

KOKEEN PISTEITYS / POÄNGSÄTTNINGEN AV PROVET

| Tehtävä | Osioiden määrä | Pisteitys | Painokerroin* | Enint. | Arvostelulomakkeen sarake |
|----------------|--------------------|---------------|---------------|--------|--------------------------------|
| Uppgift | Antal deluppgifter | Poängsättning | Koefficient* | Max. | Kolumn på bedömningsblanketten |
| 1.1a–1c | 25 x | 1/0 p. | x 2 | 50 p. | 1 |
| 1.2 | 5 x | 2–0 p. | x 3 | 30 p. | 2 |
| 2 | 30 x | 1/0 p. | x 1 | 30 p. | 3 |
| 3 | 3 x | 11–0 p. | x 3 | 99 p. | 7 |
| Yht. / Tot. | | | | 209 p. | |

*Painotus tapahtuu lautakunnassa.

Viktningen görs av nämnden.